

CESTE I MOSTOVI

VIA
VITA

Glasilo Hrvatskog društva za ceste

**Održavanje cesta –
trajan i zahtjevan proces
u sjeni građenja**

Ceste i mostovi God. 52. Br. 7–9 (str. 1–112) Zagreb, srpanj/rujan 2006.

UDK 625.7:624.2/.8

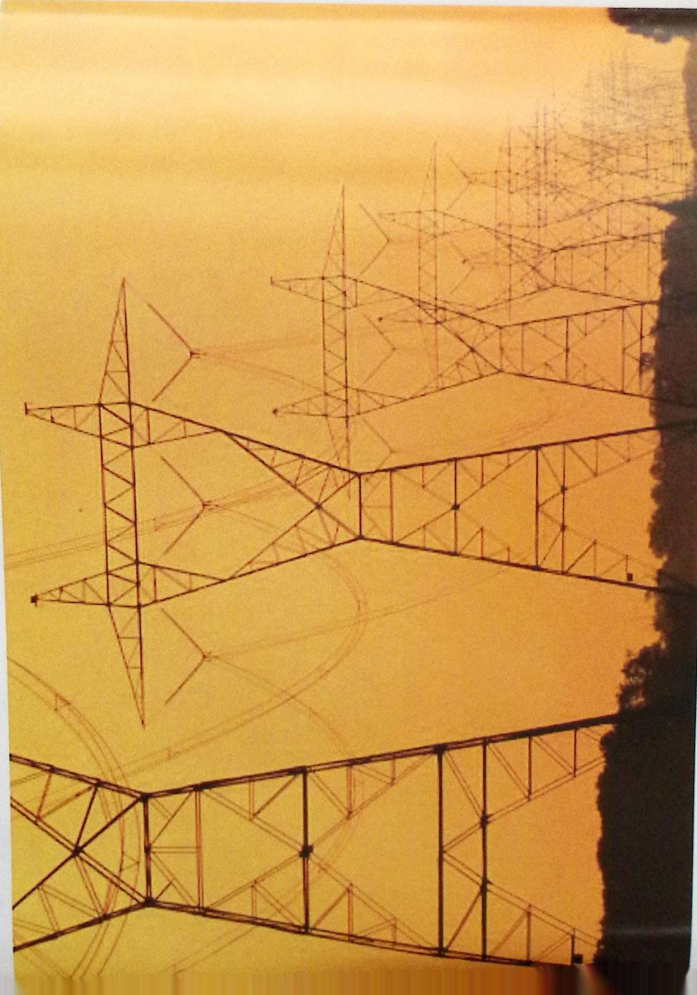
CODEN CSMVB2

ISSN 0411-6380

Dovodimo energiju, olakšavamo komunikaciju i omogućujemo bržu razmjenu ideja i dobara.

Već više od 55 godina, u više od 70 zemalja svijeta, naši proizvođači olakšavaju život milijunima ljudi.

Mi nismo samo još jedna kompanija.

Mi smo PARTNER

 dalekovoD
Put pozitivne energije

CESTE I MOSTOVI

ROADS AND BRIDGES

Izdavač/Published by
HRVATSKO DRUŠTVO ZA CESTE Via Vita
Zagreb, Vencinina 3, tel. 01/47 22 605
fax 01/47 22 607

E-mail: cm@hdc-via-vita.hr
ceste-i-mostovi@zg.hinet.hr
www.hdc-via-vita.hr

Predsjednik/Chairman
Zeljko Vivoda, dipl. oec.

Potpredsjednici/ Vice-Chairman
dr. sc. Đuro Dekanović & Antun Jurjević, dipl. ing. grad.

IZDAVAČKI SAVJET/PUBLISHER BOARD
Predsjednik/Publishing Director

mr. sc. Alekša Ladavac
mr. sc. Mate Jurišić, dr. sc. Zlatko Šarovi, dr. sc. Mladen Gledeć,
Mario Crnjak, dipl. ing. grad., Ivan Banjad, dipl. ing. grad. Đuro Podvezanec, dipl. ing. grad.,
mr. sc. Luka Miličić, Matija Salaj, dipl. ing. arh.

UREDNIČKI ODBOR/EDITORIAL BOARD

Glavni i odgovorni urednik/Editor
mr. sc. Miroslav Keller

Tehnički urednik/Copy Editor
kap. Bruno Profaca, književnik i publicist

Grafički urednik/Layout Editor
Dragutin Horvat, dipl. ing. graf. tehn.

Suradnici po pojedinim područjima:

dr. sc. Goran Puž (građenje), Božo Perajica, dipl. ing. (mostovi i objekti), mr. sc. Matija Glad (održavanje), mr. sc. Silvana Knežević (ekonomika), mr. sc. Branimir Palcorić (asfalti), prof. dr. sc. Anđelko Šukanec (promet), Bojan Vivoda, dipl. ing. (ekologija), prof. dr. sc. Stanislav Pavlin (aerodromi), Mario Erdelji, dipl. ing. (projekiranje), Vladimir Colenčić, dipl. ing. (ITS), dr. sc. Eduard Kušen (turizam), Miloš Martinović, dipl. inr. (pravno), Sponenka Crnković, dipl. ing. arh. (arhitektura i prateći objekti)

Orvaj trobroj u cijelosti je tehnički i izvršno uredio Bruno Profaca

PRETPLATA

Pojedinci 260 kn, poduzeća 1.200 kn (nije uračunan PDV)
Za inozemstvo: pojedinci 90 eura, tvrtke 175 eura

OGLAŠAVANJE

Unutarnja crno-bijela: 1/2 stranice 1.500 kn, 1/1 stranica 2.500 kn
Unutarnja u boji: 1/1 stranice 3.000 kn, unutarnja obojna (b) 1/1 3.750 kn
zadnja obojna (b) 1/1 stranica 5.500 kn

Za inozemstvo: unutarnja 1/1 stranica 800 eura, unutarnja 1/2 stranice 500 eura, 1/4 stranice 300 eura

Žiro račun: ZABA: 236000-1101356175

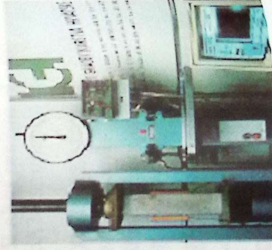
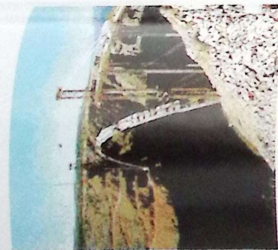
Devizni žiro račun: 70300-978-3280004

Priprema: Priprema tiskovne forme – Vjesnik d.d. Zagreb

Tisak: Vjesnik d.d. Zagreb

Naklada: 1.400 primjeraka

Insititut građevinarstva
Hrvatske, d.d.
ZAGREB
Janka Rakuša 1, PP 283
Tel: + 385-1-6125-125
Fax: + 385-1-6125-401
<http://www.igh.hr>

IGH,d.d
PC OSIJEK
31000 Osijek
Drinska 18
Tel: + 385-31-253-101
Fax: + 385-31-253-104

IGH,d.d
PC SPLIT
21000 Split
Matice hrvatske 15
Tel: + 385-21-558-666
Fax: + 385-21-465-335

IGH,d.d
PC RIJEKA
51000 Rijeka
Vukovarska 10a
Tel: + 385-51-206-100
Fax: + 385-51-206-106

Naše stručne aktivnosti ogledaju se u razvoju i gospodarenju hrvatskim cestama

Cestovni sektor jedan je od najučinkovitijih u Hrvatskoj. U posljednjih petnaestak godina doživio je nezamisliv procvat. U tome je i Hrvatsko društvo za ceste Via Vita dalo vrijedan doprinos, naročito u izradi podloge za Strategiju razvoja prometne infrastrukture u Republici Hrvatskoj

Zahtijevajući neupitnim stručnim i društvenim nastojanjima, Hrvatsko društvo za ceste Via Vita preko pola stoljeća okuplja i »cehovski« obogaćuje više tisuća svojih poklonika, koji djeluju u raznim poduzećima. Svi su oni blagovremeno informirani o stalnom doprinosu Društva hrvatskoj cestogradnji; pojedinom trenutku u razvoju cesta i gospodarenju cestovnom infrastrukturom u Republici Hrvatskoj.

U tome smislu je na Izbornoj Skupštini HDC-a održanoj sredinom srpnja ove godine u Zagrebu utvrđen novi program Društva i poslan članovima naše Skupštine, koji će ga svojim eventualnim primjedbama primjereno dopuniti.

Naš je prvi zadatak da osnujemo još neka društva na koja smo i dosad računali radi ravnomjernijeg pokrivanja određenih područja Lijepe Naše. Jedno od njih je i Društvo za ceste u Bjelovaru, koje će se uskoro uklopiti u krovno Hrvatsko društvo za ceste i funkcionirati kao cjelina.

Tu i imamo prolaznih problema, a i s nekim postojećim društvima, koje treba kolegijalno riješiti. Primjerice, zagrebačko Društvo za ceste po svemu sudeći ima najveći članski potencijal imajući pri tome na umu i sve one, koji rade u raznim stručnim organizacijama, u znanstvenim institutima, u cestama. Stoga ćemo se dogovoriti kako članove toga Društva što bolje okupiti i potaknuti, kako bi oni nekim novim idejama primjereno sudjelovali u našem profesionalnom i društvenom radu, dajući time povod srodnim aktivnostima ostalih Društava za ceste diljem Republike Hrvatske.

Na poslijetku, u svakom strukovnom društvu dolazi do različitih mišljenja, ali pri tome se suprotstavljena mišljenja i struka trebaju primjereno »iskristalizirati« budući da su struka i

Željko Vívoda, dipl. oec., predsjednik Hrvatskog društva za ceste

znanost ona dragocjena podloga za naš ukupni gospodarski razvoj. Stoga je naš zadatak da u sva društvena tijela prvučemo niz vrijednih mladih ljudi, koji su očito aktivniji u svojim poduzećima, u raznim društvima kapitala, te da ih podržimo u njihovim nedovoljno priznatim stručnim i društvenim aktivnostima.

Nijedna državna uprava ne može se odreći cesta i cestovnog prometa kao bitnih odrednica za gospodarski razvoj Hrvatske. Međutim, toj političkoj podlozi naša struka treba davati svoje mjerodavno mišljenje, a na politici je da se u svakom projektu odlučiti za najpovoljniji varijantu.

Aktualne aktivnosti na hrvatskim cestama osvajaju se u dva glavna dijela: to je razvojni dio i gospodarenje cestama. U tome pogledu prihvaćen je prijedlog da uz predsjednika Hrvatskog društva za ceste djeluju i dva potpredsjednika, a to su dr. Đuro Dekanović, dipl. ing. grad. i Anun Jurjević, dipl. ing. grad., koji će preuzeti upravo te aspekte razvika cestovne infrastrukture u Hrvatskoj.

Kad je riječ općenito o cestama uvijek nam je nekako interesantnije samo građenje cesta, pogotovo onima u politici. Međutim, i održavanje cesta odnoso gospodarenje postojećom cestovnom mrežom postaje sve značajnije. Ta se mreža sve više i raznovrsnije komplektira, pa i u politici njihova održavanja treba napraviti bitan zaokret. To se odnosi i na »političku kadrova« spremnijeg opremanja društava kapitala koja rade na terenu, kako bismo svodili jednu modernu strukturu, koja će cestovnu mrežu na kraju dovesti do razine koju time želimo postići.

Ipak, želim reći da je cestovni sektor jedan od najučinkovitijih u Republici Hrvatskoj. Taj sektor je i najbolje organiziran, u posljednjih petnaestak godina doživio je dotad nezamisliv procvat. U svemu tome je i Hrvatsko društvo za ceste dalo vrijedan doprinos naročito u izradi podloge za Strategiju razvoja prometne infrastrukture u Republici Hrvatskoj. Dalo je svoj doprinos i kad su rađeni četverogodišnji programi.

Redovno smo organizirali više međunarodnih kongresa i savjetovanja, stručnih »okruglih stolova«, na kojima su se raspravljale pojedine teme. Društvo će biti još aktivnije već sada na jesen, u prvome redu na pripremi sljedećeg kongresa o cestama, koji se održava sljedeće godine. I u tom smislu novi program rada našeg Društva bio bi uglavnom zaokružen.

I na poslijetku, do kraja godine predstoji nam i mala organizacijska fešta: svečano obilježavanje preko pola stoljeća rada Hrvatskog društva za ceste Via Vita, uz prigodno priznanje najzaslužnijim članovima Društva za njihov neumoran i bogat doprinos njegovoj »zlatnoj dugovječnosti« kao garanciji daljnjeg društvenog ugleda i vjerodostojnosti njihova sveukupnog članstva. ■

Svečano otvorena dionica autoceste od Županje do Lipovca Prva do kraja sagrađena autocesta u Hrvatskoj

Maja Sajler,
novinarica »Vjesnika«

Ova posljednja dionica sagrađena je točno dva mjeseca i 22 dana prije zadanoga roka. Riječ je o 29,4 kilometara ukupne vrijednosti 91 milijun eura.

LIPOVAC – »Ponosni smo na naše graditelje jer su ovi dionici autoceste završili gotovo tri mjeseca prije roka. To nije mala stvar. Ali i to je dokaz da je cijela Vlada s iznimnom odlučnošću prisunula gradnju autoceste. Ne želimo pritom reći da samo ova vlada gradi autoceste. Nastavljamo ono što su gradile vlade prije nas, riječ je o kontinuitetu«, poručio je u petak 30. lipnja premijer Ivo Sanader na svečanom otvorenju dionice autoceste od Županje do Lipovca, odnosno graničnog prijelaza Bajkovo.

»Tme je napokon dovršena dugoočekivana autocesta A3 Bregana – Zagreb – Lipovac koja je dio 10. transeuropskog prometnog koridora koji povezuje Austriju – Tunesel Karavanke – Ljubljano – granični prijelaz Bregana – Zagreb – Slavonski Brod – granični prijelaz Lipovac – Beograd – Skopje i, nadalje, Grčku.

Deficit države tri posto

Ta posljednja dionica sagrađena je točno dva mjeseca i 22 dana prije zadanoga roka. Riječ je o 29,4 kilometara ukupne vrijednosti 91 milijun eura, što je pokriveno zajmom Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj, koje

Premijer Sanader na svečanosti otvaranja autoceste A3 u Lipovcu

su Hrvatskoj odobrile svaka po 49 milijuna eura. »Ovo je veliki dan za sve nas u Hrvatskoj. Sada je napokon završena 305 kilometara duga autocesta Bregana – Zagreb – Lipovac. Tme smo se uklopili u sveuropski koridor«, naglasio je Sanader, dodajući kako bi te ceste, da su bile rađene još ranije, učinile oko sedam milijardi kuna ratne štete, bile davno gotove.

Prema njegovim riječima, Vlada je donijela prilagodbu državnog proračuna kojim je »unatoč strašnom financijskom angažmanu na raznim projektima – od autocesta, modernizacije željez-

ni i razvika podsjetio je da je ovom dionicom napokon završena autocesta A3 Bregana – Zagreb – Lipovac duga 305 kilometara, čija je gradnja počela još 1977. godine.

»U Hrvatskoj je 1991. bilo 320 kilometara sagrađenih autocesta, a danas ih je 1070 kilometara. U četverogodišnjem planu ove Vlade, koji se odrađuje do 2008., Hrvatska će imati 1280 kilometara autocesta.

Taj je program najveći i težak je 32,5 milijardi kuna«, istaknuo je Kalmić, dodajući da se u ovom trenutku radi na koridori 5C od Sredanaca do Đakova, te na autocestama Zagreb – Sisak i Zagreb – Krapina, Dugoopolje – Ploče, a radi se i istarski ipsilon.

Otvorenju autoceste nazočili su i predsjednik Uprave Hrvatskih autocesta Mario Crnjak, župan Vukovarsko-srijemski Božo Galčić, te ministri Marina

Manolović-Dropulčić, Božo Biškupić te Petar Čobanković. Novi dionici autoceste blagoslovio je mons. Marin Srakčić, biskup đakovačko-srijemski. ■

Autocesta Bregana – Zagreb – Lipovac, poveznica zapadne i jugoistočne Europe

Mario Crnjak, dipl. ing. grad.

Autocesta A3 projektirana je i građena kao suvremena autocesta sa svim tehničkim elementima, opremom i sadržajima prema europskim normama. Krase je mnoga usputna mjesta, pravi dragulji hrvatske povijesne baštine.

Autocesta Bregana – Zagreb – Lipovac, dužine 307 km, dio je X. paneuropskog prometnog koridora (Austrija – Slovenija – Hrvatska – Srbija – Makedonija – Grčka, odnosno Bugarska i Turska), kojim se ostaruje najkraća i najpogodnija veza zapadne i jugoistočne Europe s Bliskim istokom, to jest Azijom. Unutar Republike Hrvatske, trasa ove autoceste pruža se smjerom zapad – istok i pripada posvskom cestovnom pravcu Bregana – Zagreb – Lipovac. U mreži autocesta Republike Hrvatske nosi oznaku A3, a u europskoj mreži autocesta ima oznaku E-70.

Do 1990. godine ta cestovna veza bila je glavni tranzitni pravac između zapadne Europe i Bliskog istoka. Zbog agresije na Hrvatsku ovaj cestovni pravac privremeno je izgubio svoje značenje. Kada je suverenitet Hrvatske obranjen, mogli su započeti radovi na njegovoj obnovi i razvoju i sada se izgradnjom posljednje dionice ove autoceste – očekuje da ovaj cestovni pravac ponovno dobije ono značenje, koje je imao prije, a s vremenom i znatno veće.

Izgradnja Autoceste Bregana – Zagreb – Lipovac započela je

sigurnosti ove autoceste.

Nakon preuzimanja nadležnosti nad upravljanjem, gradnjom i održavanjem autoceste A3 – Hrvatske autoceste d.o.o. započele su sanaciju kolnika, objekata i odvodnje, te promjenu dotrajale opreme i signalizacije. U nadolazećem razdoblju planira se nastaviti s daljnjim ulaganjima na autocesti A3, kako bi se korisnicima pružila što bolja usluga.

Autocesta A3 je projektirana i građena kao suvremena autocesta sa svim tehničkim elementima, opremom i sadržajima prema europskim normama. Ima elemente za računsku brzinu od 120 km/h, dva kolnika po 3,75 m, zaustavni trak širine 2,5 m te rubne trakoove po 0,5 m i 0,2 m, a razdjelni pojas između dva kolnika iznosi 4 m.

Podijeljena je na tri sektora: sektor Bregana – Jankomir s dužinom od 13,67 km, na kojemu su izgrađena 2 čvora, zatim sektor Jankomir – Ivanja Reka, koji je podijeljen na 3 dionice u dužini od 27,99 km i na njemu su izgrađena 3 čvora i sektor Ivanja Reka – Lipovac u dužini od 264,7 km, podijeljen na 16 dionica na kojima je izgrađeno 15 čvorova.

Radi sigurnosti korisnika autoceste i otklanjanja ugroženosti životi-

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr. sc. Ivo Sanader i predsjednik Uprave Hrvatskih autocesta Mario Crnjak na svečanosti u Lipovcu

Tehnički podaci autoceste A3

Kako je autocesta A3 prometno najopterećenija u Hrvatskoj, a budući da od početka same izgradnje nisu sustavno vršeni radovi izvanrednog održavanja, došlo je do progresivnog propadanja kolnika, objekata i opreme. Stoga su posljednje dvije godine – pored gradnje novih dionica – uložena znatna sredstva u poboljšanje njezine postojećeg stanja. Tme je podignuta razina uslužnosti i stupanj

1977. godine, a s povremenim prekidima trajala je do 2006. godine. Obuhvaćala je izgradnju 307 km trase sa svim potrebnim objektima i infrastrukturom ukupne vrijednosti investicije 7 milijardi kuna.

Kao je autocesta A3 prometno najopterećenija u Hrvatskoj, a budući da od početka same izgradnje nisu sustavno vršeni radovi izvanrednog održavanja, došlo je do progresivnog propadanja kolnika, objekata i opreme. Stoga su posljednje dvije godine – pored gradnje novih dionica – uložena znatna sredstva u poboljšanje njezine postojećeg stanja. Tme je podignuta razina uslužnosti i stupanj